Verkiezingscongres 1986 PvdA RAI complex, toespraak partijvoorzitter Max van den Berg

Wie in 1982 fl. 140.000,= verdiende is er onder het kabinet Lubbers/Van Aardenne geen cent in koopkracht op achteruit gegaan. Zijn of haar netto maandloon steeg zelfs met 480 gulden per maand.
Wie in 1982 het minimumloon verdiende, zag zijn of haar koopkracht met 6,3% dalen en tegelijk het aandeel woonkosten in z'n huishoudboekje oplopen tot 30%.
fl. 140.000,= en geen cent inleveren; minimumloon 6,3% achteruit. Het gaat weer goed in Nederland. Zeker. Voor wie meer dan één ton verdient!
Vergroting van inkomensverschillen was en is bewust gekozen beleid. Van Onno Ruding tot Ruud Lubbers, van Van Aardenne tot Lou de Graaf. Tevergeefs zult u passages over rechtvaardige inkomensverdeling in VVD-programma's zoeken, en het CDA heeft blijkbaar de politieke vertaling van de Bergrede definitief aan de PvdA overgelaten!

Neem de stelselherziening sociale zekerheid.

Onrechtvaardig zeggen CDA'ers als Veldkamp, De Gaay Fortman en Hannie van Leeuwen. Eenzijdige fixatie op het begrotingstekort, eenzijdige presentatie van de rekening van de internationale crisis bij de AOW-er, die juist zijn leven hard gewerkt had om mee onze welvaart op te bouwen. Bij de WAO-er -meer dan 25% achteruit - die een stuk van zijn of haar fysieke of psychische gezondheid heeft moeten afstaan bij die opbouw. Bij de langdurig werkloze, die van Ruding tante Truus verhalen te horen krijgt, en zichzelf door dit kabinet versneld in de bijstand gestopt ziet. Bij de bijstandsgerechtigde die onder de armoedegrens dreigt te zakken. En De Koning, Ruding en Lubbers hebben al aangegeven dat als ze de kans krijgen daar in de volgende periode nog eens miljarden aan bezuinigingen bovenop kunnen komen.
Bij voorbeeld op de huursubsidie!
Dat is kennelijk wat het CDA met de zorgzame samenleving bedoelt.

In 1982 was Nederland een middenmoter in Europa, in het lijstje van werkloosheidslanden. In 1986 staan we bovenaan. In 1982 was het werkloosheidspercentage 9,6%. Eind 1985 is dat cijfer uitgegroeid tot 15,5%. De werkelijke cijfers - dus niet alleen van de geregistreerde werklozen - zijn nog veel hoger. Het echte aantal werkzoekenden ligt eerder boven dan onder het miljoen.

Feiten liegen niet:
Ondanks internationaal economisch herstel eindigt de regering-Lubbers/Van Aardenne haar periode met meer werklozen dan toen ze begon!!
Dat is het andere visitekaartje van het kabinet-Lubbers/Van Aardenne!! Erger nog: dat is ook hun belofte. CDA en VVD-programma's komen ook voor 1990 uit op meer dan 700 a 800 duizend werklozen.
Een samenleving met blijvende massa-werkloosheid. Afzender: CDA en VVD, lees hun verkiezingsprogramma's.
Het feilloos aanvoelen door velen buiten onze traditionele aanhang, van deze bewuste breuk met de opbouw van een samenleving met rechten voor allen, doet onze aanhang groeien.
Dat is onze opdracht, voor die andere boeiender, rechtvaardiger samenleving.
En het is geweldig om te ervaren hoe veertig jaar na de oprichting van de Partij van de Arbeid - ondanks de economische crisis en een centrum-conservatief beleid - vel niet de weg van apathie en thuis blijven hebben gekozen - maar ons een krachtig signaal hebben gegeven.
'Jullie moeten het voor ons maken'. Dat, partijgenoten, verplicht!
Verplicht tot een duidelijke politieke stellingname. Verplicht tot een uiterste inspanning om te gaan regeren.
We zijn gereed dat enorme karwei op ons te nemen. Er is zeer hard gewerkt in de afgelopen periode om concrete plannen op te stellen. Doorgerekend, zoals Hein Vos, de architect van het Plan van de Arbeid, het zou wensen.

Duidelijke politieke stellingname en scherpe electorale strategie gaan bij deze verkiezingen hand in hand.
Er staat enorm veel op het spel. Nog eens vier jaar VVD-beleid onder een CDA-premier zal ons land onherkenbaar veranderen en diepe onrechtvaardige sporen trekken.
CDA en VVD hebben de laatste jaren voor de weg van polisarisatie gekozen. Welnu, dan gaan ook bij ons de handschoenen uit! Wij zullen alles doen om dat CDA/VVD-verbond te ontbinden, de heilloze weg af te sluiten en hen te dwingen met de PvdA te onderhandelen.
De beste manier voor ons is daarbij om grote duidelijkheid te verschaffen over onze inzet bij deze verkiezingen. Wij vragen geen steun om - zoals Van Agt dat vroeger zo

denigrerend kon zeggen - te mogen aanschuiven bij het CDA onder handhaving van de koers van de afgelopen jaren.
Wij vragen steun, omdat wij de wens van de kiezers willen vorm geven in een nieuw beleid. We willen een nieuwe koers!!
Dat betekent iets voor de binnenlandse koers:
Er moet absoluut een einde komen aan de vergroting van de inkomensverschillen.
De hardste prioriteit is onze eis: herstel van de koppeling. Norm van beschaving. Eis voor gelijke inkomensbehandeling, gelijk oplopen van werkenden en niet-werkenden.
In plaats van afbraak van overheidsinvesteringen - denk vooral aan de gemeentebesturen - een stimuleringsprogram.
In plaats van inleveren van werktijd zonder herbezetting van arbeidsplaatsen en zonder behoud van koopkracht, moet alles erop gericht zijn om de massa-werkloosheid drastisch terug te dringen. Arbeidstijdverkorting tot een succes te maken, een 32-urige werkweek in 1990, met behoud van koopkracht en met een zeer hoge mate van herbezetting. En om dat voor mannen en vrouwen tot een succes te maken en om onze emancipatiedoelstellingen van dat andere land waar mannen en vrouwen willen wonen, waar te maken, zal de kinderopvang snel en door het hele land gerealiseerd dienen te worden.
Maar ook de dynamiek van het buitenlands beleid moet om:
Niet een minister die, zoals minister Van den Broek, in de Nederlandse ambassade in Zuid-Afrika netjes zit te wachten of Winnie Mandela misschien nog eens langs komt. Niet een minister die naar Zweden gaat om te horen hoe weinig resultaat sancties tegen Zuid-Afrika wel hebben. Nee, een PvdA-minister, die naar onze Zweedse vrienden gaat om te vragen hoe we de investeringsstop van Zweden kunnen uitbreiden en die in Zuid-Afrika zelf een taxi neemt naar de zwarte woonwijk om Winnie Mandela daar op te zoeken.
Een minister die in Centraal-Amerika Nicaragua steunt tegen de Amerikaanse agressie, die zich het vuur uit zijn sloffen loopt om Contadora een succes te maken en niet een minister, die met een zuinig mondje zegt dat alles zo moeilijk ligt daar. Want Europa heeft een kans om de zaken in Latijns-Amerika te keren, om de contra’s een halt toe te roepen, om die verschrikkelijke burgeroorlog te stoppen. Wij zouden die kans grijpen en niemand zou kunnen zeggen: Het laat hem in feite koud.
En was het een PvdA-minister overkomen om eerst een prijs aan Charta '77 te willen

weigeren, zoals Van den Broek eerst voorhad, omdat dat complicaties met de regering in Praag zou kunnen opleveren? Nee, want voor ons moeten mensenrechten overal beschermd worden en wij hebben bewezen dat wij ons daar voor inzetten. Van Afghanistan tot Latijns-Amerika, van Polen tot Zuid-Afrika. Ons beleid inzake de kruisraketten is altijd internationaal bleid geweest. Niet om hier een punt te scoren, maar kijken hoe en waar wij de wapenwedloop iets kunnen veranderen. Daarom hebben we ons verzet tegen de plaatsing in Europa en Nederland.
Dat verzet is groot in Nederland en daaraan is het te danken dat Nederland nog steeds niet geplaatst heeft. DAt 1988 is niet ontsproten aan het denkraam van Lubbers en Van den Broek; dat is het gevolg van de strijd van de vredesbeweging, van de vakbeweging, van het KKN en van de PvdA.

En is het niet krankzinnig dat je nu niet gaat zoeken naar nieuwe internationale openingen om te komen tot niet-plaatsing. Dat je als een verwend kind door blijft roepen: Het CDA heeft het al zo moeilijk gehad, dus kom me nu niet aan boord met jullie verzet tegen plaatsing.
Wat is redelijk: zorgen te komen tot niet-plaatsing of in 1988 wel plaatsen.
Wat is redelijk: een positieve internationale invloed of het verstand op 48 en de blik op Woensdrecht.

Wat is redelijk: uiting geven aan het brede verzet in Nederland of met een verdrag de zaak willen dichttimmeren met een dubieuze procedure om het ons moeilijker te maken.
Wat is redelijk: Nu gewoon zeggen wat we willen of al met de pet in de hand klaar staan om te frummelen aan ons
standpunt.
Redelijk?
Dat we nogmaals zeggen: een ander vrede en veiligheidsbeleid voor ontspanning en wapenbeheersing zonder plaatsing van extra raketten.
Partijgenoten: dat is heel redelijk en daarom houden we er aan vast.
Wie minder bewapening wil, krijgt alsnog de kans niet te plaatsen.
De PvdA zal niet meewerken aan plaatsing. Partijgenoten, dames en heren, die zin staat letterlijk in het voorstel van het partijbestuur dat op dit congres ter beslissing staat. Ons nee, nu, - als het congres daartoe beslist - is een beslissing voor de periode voor en na de verkiezingen.
Overigens, trekt u zich niets aan van de kreet uit CDA en VVD-kamp: "De partij isoleert

zich." Eerstens staat de meerderheid van ons volk achter ons en niet achter hen. Ten tweede kan het niet zo zijn in ons land dat het CDA als minderheid keer op keer meent het vanzelfsprekend recht te hebben grenzen te trekken en daarmee meerderheden haar wil op te leggen. (Ik noem bijzonder onderwijs, gelijke behandeling, euthanasie) en tegelijk de PvdA het recht ontzegt hetzelfde ten aanzien van kruisraketten of sociale zekerheid te willen doen. Maar dan moet het CDA maar weten dat niet zij, maar de kiezers daarover beslissen!

Partijdemocratie bij het CDA lijkt zo langzamerhand door de show van Slagharen vervangen te worden.
Voor serieuze grote partijen een benauwend schouwspel. Ik ben in ieder geval trots op dit driedaags congres, op deze partij die met haar publieke politieke meningsverschillen weigert democratie door ponies te vervangen.
Wie vandaag helpt de koers te verleggen steunt een toekomst voor iedereen.
Het worden uiterst zware verkiezingen. We hebben iedere stem nodig. En de tegenstanders zitten niet stil. Nog even het jaquet in de kast, eerst er op uit met onze boodschap. Pas na de verkiezingen gaan we onderhandelen'.
Deze partij met zijn 700 afdelingen, met zijn actieve brede kader, met duizenden actieve sympathisanten, staat gereed om die strijd aan te gaan. Voor dat betere, rechtvaardige land, waarin wij zo dolgraag willen wonen. Daarvoor vragen wij steun van de vakbeweging, milieu-organisaties, vrouwenbeweging, vredesbeweging. Alleen kunnen we het niet. We stellen ons open voor allen die ons daarbij op hun manier met hun argumenten willen helpen. Voor een toekomst die van iedereen is. Dat is onze boodschap op 19 maart en 21 mei. De partij verdient te regeren, de sleutel is in handen van de kiezers. Laten we hen de komende weken nog eenmaal opzoeken. Onze boodschap is er boeiend genoeg voor.